

Vespre a la cafeteria

L'home no cessa d'inventar poders/ contra la por sinistra que el tenalla

Joan Vinyoli va néixer el 3 de juliol del 1914 a Barcelona i hi va morir el 30 de novembre del 1984. En llegim el poema *Vespre a la cafeteria*.

Foto: Lori Semprevio

És un malson tenir sempre al calaix,
tocant a mà, desada, l'ampolleta
de cianur per si m'urgís d'usar--lo,
davant l'absurditat de l'univers
o bé de l'home, inútil preguntaire
dins l'ordre imaginat pel demiürg.

Aturada la sang, ja no caldria
tancar i obrir cap altre cop la porta
corcada ni tampoc encendre foc,
que l'estofat de vida té mal gust,
ni fer-me el llit, ni res.

Quiti de fam,
de plers i de dolors, què soc a l'últim?
No hi valen conjectures. Metafòric
amb tot menys amb la mort, ja respondran els cucs
en la tenebra.

Ara sols sé que tinc
dins meu esclats, umbracles de records,
incendis metal·lúrgics i tucans de vol
silenciós i tou que em parlen d'una selva
remota. Però l'au del paradís,
engabiada? I què, nosaltres tots?
Engabiats també.

Quina punyent recança
d'un sol perpetu i d'un gran lloc obert
on *viure* sempre!

Que el teixó ens abrigui
quan és hivern i l'hipopòtam gras
ens porti, en el temps cald, als rius on es rabeja.

II

No sempre les etapes de la vida
s'acaben com els arbres fugen, nets,
al viatger que mira amb ulls cansats,
posat el cor en la ciutat propera,
un cel de transparència matinal
o un aspre fons de roques, moderat
per una posta gran i fastuosa.

Descarrilat en una Corba, el tren
s'estimba daltabaix d'una cinglera.
D'entre munts de ferralla es drecen homes
a viure en l'inconfort del seu hivern darrer:
l'executiu, l'incendiari, el sant,
la ballarina, el pobre, l'insensat,
en la bruta desfeta que fumeja.

Ah, si llavors, com d'un immens braser
de solidaritat, cremés un foc,
què no diríem d'aquest gran dolor
que ens ennuvola sempre el pensament?
Bastim, dones, una tenda contra el vent,
siguem un simulacre de l'amor
i acabarem per ser tan sols amor.

III

La gent és un perfet, il·limitat
singular repetir. Només el *tu*
val per entendre's en la immensitat
de l'univers. Quan miro el cel com lluu,
amb milions d'estels il·luminat,
i veig la terra fosca, amb tant de fel
i goig banal, em dic: L'únic estel
que val és el que fa volar, encisat,
un nen, cor innocent, a qui no veu ningú.

Perquè sent tan a prop bolquer i mortalla,
l'home no cessa d'inventar poders
contra la por sinistra que el tenalla.
Visquem, puix que som vius, dols i plaers.
I noensem que hi ha cap Faç Immensa
a l'hora greu de l'última partença.
Quan els depredadors hauran tornat no-res
el nostre cos, tindrem l'omnipotència
de ser ben morts. No imploris mai clemència.
Ningú no et sent dins l'eternal fluència.

Del llibre Passeig d'aniversari (<http://www.llibres.cat/llibres-de-poesia/218802-domini-magic-passeig-daniversari.html>) (1984)